

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/9/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2519202845
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Arnouldová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2519202845.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Arnouldovej a sudcov JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Fedora Benku, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: E. T., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, dieťa rodičov: matky D. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H., E. F. J. XXXX/X a otca D. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H., E. F. J. XXXX/X, za účasti Krajskej prokuratúry Trnava, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany na nariadenie neodkladného opatrenia a o podnete na začatie konania vo veci uloženia výchovného opatrenia nad maloletým dieťaťom, rozhodujúc o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Piešťany zo dňa 10. decembra 2020, č.k. 13P/191/2019-14, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. **p o t v r d z u j e.**

odôvodnenie:

1. Uznesením, napadnutým odvolaním, súd prvej inštancie výrokom I. ustanovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany na zastupovanie maloletej E. v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, výrokom II. nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletú odovzdal do starostlivosti Centra pre deti a rodiny H., so sídlom H., J. XXXX/XX, IČO: 00351636 a výrokom III. začal konanie vo veci uloženia výchovného opatrenia nad maloletou.

2. Svoje rozhodnutie súd odôvodnil právne ustanovením § 2, § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1, § 330 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), ako aj ustanovením § 23 ods. 1 a 2, § 360 ods. 2, § 367 ods. 1 až 3 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), vecne súd dôvodil, že vyhodnotil ako opodstatnený podnet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, odbor sociálnych vecí a rodiny (ďalej len "ÚPSVaR Piešťany") zo dňa 03.12.2019 na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd maloletú odovzdal do starostlivosti Centra pre deti a rodiny H., a začatie konania vo veci nariadenia výchovného opatrenia v zmysle § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine. V tomto podaní ÚPSVaR Piešťany uviedol, že rodina je v evidencii tunajšieho úradu od roku 2011, kedy boli upravené práva a povinnosti rodičov k maloletej. V roku 2015 bola rodina riešená z dôvodu, že rodičia maloletej nadmerne požívali alkoholické nápoje, v dôsledku čoho medzi nimi dochádzalo k častým konfliktom a vyhrážkam, ktorých situácií bola svedkom aj maloletá. Dňa 23.2.2015 bol úradom vypracovaný Plán sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou s cieľom zlepšenia starostlivosti matky o maloletú. Rozhodnutím ÚPSVaR Piešťany číslo 2015/150/2011/01 zo dňa 1.4.2015, právoplatným dňa 22.4.2015. bolo matke uložené výchovné opatrenie - upozornenie, že svojim správaním môže ohroziť alebo narušiť priaznivý fyzický, psychický a sociálny vývin maloletej. V auguste 2015 odišla matka aj s maloletou zo spoločnej domácnosti od otca. Matka počas sledovaného obdobia abstinovala, v rodine boli vykonávané opakované sociálne šetrenia, došlo k zlepšeniu starostlivosti matky o maloletú a na základe týchto zistení bolo Rozhodnutím ÚPSVaR Piešťany číslo 2015/150/2011/02 právoplatným dňa 7.12.2015 matke zrušené výchovné opatrenie. Starostlivosť matky o maloletú bola tunajším úradom monitorovaná ešte do 04/2016, matka sa stabilizovala a abstinovala. V roku 2018 sa objavili opätovné problémy, dňa 7.6.2018 v noci matka privolala hliadku OO PZ z dôvodu, že otec maloletej na ulici fyzicky

napadol maloletú E.. Obaja rodičia boli silne pod vplyvom alkoholu, matka bola podrobená dychovej skúške na prítomnosť alkoholu s výsledkom 2.02 promile. Dňa 8.6.2018 privolať hliadku OO PZ maloletá E. z dôvodu, že má problémy so svojou matkou, ktorá bola opätovne pod vplyvom alkoholu. Maloletá bola matkou slovné atakovaná s tým, nech si zavolá sociálnu pracovníčku, aby ju zobrala. Maloletá bola z matkinho správania vystrašená a obávala sa aj fyzických útokov. Matke bola dychovou skúškou na prítomnosť alkoholu nameraná hodnota 1.19 promile. Z uvedených dôvodov v dňoch od 8.6.2018 do 27.6.2018 zabezpečovala po dohode s tunajším úradom starostlivosť o maloletú stará matka D. T. nar. X.XX.XXXX. Dňa 12.6.2018 matka uviedla, že jej záleží na maloletej, bude abstinovať a navštívi ambulanciu psychiatra, o čom neskôr podložila lekárskou správou z vyšetrenia. Dňa 17.6.2018 bolo maloletou podané trestné oznámenie na otca D. R., ktorý sa jej viackrát slovné vyhrážal, že ju zabije, strčí do vreca, hodí do Váhu alebo do Dubového, zvedie zo sveta živých, privedie ju do hrobu, navyše ju aj fyzicky atakoval. Za uvedené bol obvinený z pokračovacieho prečinu nebezpečného vyhrážania a odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 10 mesiacov, a od dňa 25.06.2018 bol otec vo výkone trestu odňatia slobody. Starostlivosť matky o maloletú bola od 06/2018 monitorovaná úradom, pričom matka počas sledovaného obdobia abstinovala, o čom predkladala lekárske správy od psychiatra. Matka bývala s priateľom a s maloletou v 2-izbovom prenajatom byte. Dňa 05.08.2019 bol otec maloletej podmienčne prepustený z výkonu trestu so skúšobnou dobou 3 rokov. Z týchto dôvodov bolo Uznesením Okresného súdu Piešťany pod sp.zn. 9P/124/2018 zo dňa 17.09.2019 uložené výchovné opatrenie určením dohľadu nad výchovou maloletej. Dňa 30.10.2019 Mestský úrad H. telefonicky kontaktoval oddelenie, že disponuje informáciou od anonymného oznamovateľa, že matka spolu s otcom maloletej opätovne požíva vo veľkej miere alkohol, čo potvrdila aj maloletá, ktorá sa snažila matku presvedčať, aby s tým prestala. Naopak, matka sa niekoľko dní nezdržovala v domácnosti a maloletú ponechala 3 noci bez dozoru a nezaujímal sa o jej potreby, podľa vyjadrení maloletej bola matka pod vplyvom alkoholu a bola v domácnosti otca. Matka prestala spolupracovať s úradom, jej mobil bol neustále nedostupný, napriek vopred dohodnutému sociálnemu šetreniu sa dňa 31.10.2019 v domácnosti nezdržovala, pred maloletou sa mala vyjadriť, že v takom stave ako je, sa nemôže ukázať na úrade. Maloletá sa od 31.10.2019 do 07.11.2019 nachádzala v domácnosti W. S., matky svojej spolužiačky, ktorú rodinu dobre pozná. Dňa 04.11.2019 bolo úradom vykonané sociálne šetrenie v domácnosti matky na adrese J. č. X v H. za asistencie príslušníkov OO PZ, kde na zvonenie nikto nereagoval, na základe telefonického kontaktu sa dostavila maloletá, ktorá umožnila vstup do bytu. V domácnosti sa nachádzala matka, ktorá odmietla vykonanie dychovej skúšky na prítomnosť alkoholu, vyjadrovala sa však nejasne a bez záujmu o riešenie starostlivosti o maloletú, opakovala, že sa musí odsťahovať z prenajatého bytu a nech si maloletá robí, čo chce, obývací izba bola zaprataná igelitovými vrecami s oblečením, uviedla, že má vybavené nové bývanie, ale nechcela povedať konkrétnu adresu. Maloletú ignorovala a obviňovala, že to je jej chyba. Nepriznala, že požíva alkoholické nápoje, ale pripustila, že si už vypila aj napriek tomu, že predtým dlhodobo abstinovala. Dňa 07.11.2019 matka priniesla na ÚPSVaR Piešťany lekársku správu od psychiatra, v ktorej sa uvádza, že u matky došlo k abúzu alkoholu, bola jej predpísaná medikamentózna liečba a odporúčaná práceneschopnosť, matka bola informovaná o možnosti využitia dobrovoľného pobytu maloletej v Centre pre deti a rodiny H. v prípade, že podstúpi pobytové liečenie v niektorom zo zariadení na liečbu závislostí. Toho istého dňa oznámila maloletá tunajšiemu oddeleniu, že sa v odpoľudňajších hodinách stretla s matkou a bola zjavne pod vplyvom alkoholu. Od 07.11.2019 sa starostlivosti o maloletú ujala rodina G., maloletá je kamarátka ich dcéry a rodinu dobre pozná. Dňa 11.11.2019 sa na oddelenie dostavila matka s maloletou a uviedla, že pôjde na pobytovú liečbu do psychiatrickej liečebne vo Veľkom Záluží s termínom nástupu dňa 22.11.2019. Matka sa snažila niekoľko dní abstinovať a dňa 15.11.2019 sa mala aj s maloletou presťahovať do nového nájmu na adrese T. č. XX v H., avšak v ten istý deň matka oznámila úradu, že sa musela z nového nájmu ihneď vysťahovať, musí si niekde zložiť všetky osobné veci a maloletá E. by zostala ešte v domácnosti rodiny G.. MUDr. A. G. po písomnej dohode s ÚPSVaR Piešťany súhlasil, že v dôsledku vzniknutej situácie zostane maloletá v ich domácnosti, postarajú sa o ňu a bol ochotný zabezpečovať starostlivosť o maloletú aj v prípade, že by matka podstúpila protialkoholické pobytové liečenie. Matka úradu oznámila, že od 15.11.2019 býva na adrese J. č. X v H., v byte otca maloletej D. R.. Dňa 27.11.2019 matka nastúpila na pobytovú liečbu do psychiatrickej liečebne vo Veľkom Záluží, avšak liečbu dňa 28.11.2019 dobrovoľne ukončila. Maloletá je v súčasnosti počas pracovného týždňa ubytovaná v školskom internáte U. I. v H., ktorý jej zabezpečil MUDr. A. G., cez víkendy je v jeho domácnosti, vyjadril sa však, že náhradná osobná starostlivosť o maloletú z jeho strany nie je možná. Dňa 02.12.2019 sa na úrad dostavila matka maloletej a sľúbila, že bude abstinovať a pravidelne navštevovať psychiatrickú ambulanciu, pričom zostáva bývať na adrese J. č. X v H., v byte otca maloletej p. R., uviedla, že tam môže bývať aj s maloletou a p. R. tam nebude bývať. Maloletá má vytvorenú silnú citovú väzbu k matke, ale už na základe predchádzajúcich niekoľkoročných

skúseností si je vedomá, že matka je pod silným vplyvom otca D. R., s ktorým spoločne požívajú vo veľkej miere alkoholické nápoje. Maloletá sa obáva nevyspytateľného správania otca, ktorý ju doteraz obviňuje, že kvôli nej bol vo výkone trestu. Matka vystavuje maloletú nebezpečným situáciám, ktoré vyplývajú z jej rizikového správania a ako aj zo správania otca, keď sú obaja pod vplyvom alkoholu. Aj napriek deklarovanému záujmu matky, že bude abstinovať, úrad poukazuje na to, že asi mesiac nezabezpečovala starostlivosť o maloletú v dôsledku nadmerného požívania alkoholických nápojov a nedokázala sa podrobiť ústavnej liečbe. Nakoľko ambulantná liečba nepreukázala pozitívne výsledky v abstinencii matky má úrad za to, že postoj matky k požívaniu alkoholu je laxný a spochybniteľný a takéto správanie ohrozuje bezpečie a vývin maloletej. Uložené výchovné opatrenie - dohľad nad výchovou maloletej neplní svoj účel. Zo strany rodinných príslušníkov a iných blízkych osôb nie je možné zabezpečovať náhradnú osobnú starostlivosť. Z uvedeného teda vyplýva, že matka zanedbáva starostlivosť o maloletú v dôsledku opakovaného abúzu alkoholu a svojim správaním ohrozuje zdravý psychický, fyzický a sociálny vývin maloletého dieťaťa.

3. Vzhľadom k tomu, že rodičia nemôžu zastupovať maloletú, súd výrokom I. v zmysle § 31 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine ustanovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany za kolízneho opatrovníka na zastupovanie mal. E. v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie obsahom pripojených spisov, preskúmal podnet ÚPSVaR Piešťany na nariadenie neodkladného opatrenia a dospel k záveru, že v danom prípade je nariadenie neodkladného opatrenia dôvodné. Z obsahu spisu mal preukázané, že maloletá bola rozsudkom Okresného súdu Piešťany, č.k. 13P/208/2015-306 z 27.04.2018, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave, č.k. 23CoP/3/2019-364 z 27.05.2019 zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný platiť na dcéru výživné 120 eur mesačne. Uznesením Okresného súdu Piešťany, č.k. 9P/124/2018-62 právoplatným dňa 23.10.2019 bolo uložené výchovné opatrenie - dohľad nad výchovou mal. E., ktorý je vykonávaný za súčinnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany. Z obsahu spisu súd tiež zistil, že otec bol odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Piešťany č.k. 8T/30/2018, právoplatným dňa 19.09.2018, pre pokračovací prečin nebezpečného vyhrážania vo vzťahu k mal. E., za ktorý mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 10 mesiacov. Súd mal tiež za preukázané, že matka svojím nezodpovedným správaním (alkoholizmus) vážne ohrozuje zdravie a primeraný vývin maloletej, nakoľko jej nedokáže zabezpečiť riadnu starostlivosť a stabilné prostredie. Túto pritom už vôbec nedokáže zabezpečiť ani otec, ktorý bol odsúdený za nebezpečné vyhrážanie vo vzťahu k mal. E.. Bolo tiež obsahom spisu preukázané, že opatrenia prijímané zo strany ÚPSVaR Piešťany, ako aj súdu v zmysle uloženého výchovného opatrenia uznesením Okresného súdu Piešťany, č.k. 9P/124/2018-62 zo 17.09.2019, nevedú k dlhodobejšiemu zlepšeniu úrovne starostlivosti matky o maloletú, naopak matka zlyháva v základných funkciách rodičovskej role. Zotrvávanie v starostlivosti matky je preto možno s poukazom na uvedené považovať aktuálne za rizikové z hľadiska vývinu maloletej a v záujme zachovania jej riadneho a zdravého vývinu je z uvedených dôvodov nevyhnutné, aby bola vyňatá z doterajšieho prostredia, v ktorom žije. Preto súd dospel k záveru, že bola osvedčená potreba neodkladnej úpravy pomerov za súčasného splnenia ďalších zákonom stanovených podmienok na nariadenie neodkladného opatrenia, na základe ktorého bude maloletá odovzdaná do starostlivosti Centra pre deti a rodiny H., ktoré je personálne aj kapacitne pripravené maloletú prijať. Takto bude zabezpečená ochrana zdravia a vývinu maloletej, kým nebude právoplatne rozhodnuté vo veci samej o nariadení výchovného opatrenia nad maloletou, ktoré konanie súd z úradnej povinnosti začal vo výroku III uznesenia s použitím § 23 odsek 2 CMP v spojení s § 360 ods. 2 CMP.

4. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletej. Uviedol, že s matkou maloletej ihneď po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody nadviazal opäť vzťah a od 15.novembra sa presťahoval do bytu na E. F. J. XXXX/X v H.. S dcérou E. sa pravidelne stretávajú, aj ju navštevujú v ústave, v ktorom sa v súčasnosti nachádza. Matka maloletej abstínuje a momentálne sa nachádza v psychiatrickej liečebni, kam nastúpila na vlastnú žiadosť. Otec uviedol, že s dcérou má momentálne dobrý vzťah a často ju navštevuje v Centre pre deti a rodinu, kde je umiestnená. Žiadal, aby odvolací súd nariadené neodkladné opatrenie zrušil.

5. Matka sa k odvolaniu nevyjadrila.

6. Vyjadril sa kolízny opatrovník, ktorý v podstate zopakoval dôvody, pre ktoré v uvedenej veci dal podnet na súd. Bol tohto názoru, že postoj matky k alkoholu bol laxný a spochybniteľný a takéto správanie ohrozovalo zdravý psychický, fyzický aj sociálny vývin maloletej. Po umiestnení maloletej do Centra pre

deti a rodiny H. boli stanovené úlohy a ciele, ktoré by viedli k možnému návratu maloletej do starostlivosti matky (otca maloletá odmietala). Aj napriek deklarovanej snahe matky, že bude abstinovať a vytvorí bezpečné a vhodné podmienky na starostlivosť o dcéru (abstinencia, zamestnanie, bývanie), zostala táto snaha len v teoretickej rovine. Práve v čase odvolania otca matka neabstinovala a nespolupracovala s ÚPSVaR Piešťany, resp. neprejavila žiaden záujem o starostlivosť o maloletú. Naopak, maloletá opakovane uvádzala, že má vedomosť, že matka s otcom požívajú každý deň vo veľkej miere alkoholické nápoje. Z tohto dôvodu bola matka hospitalizovaná v Nemocnici A. Wintera v Piešťanoch pre zhoršený zdravotný stav. Pokiaľ ide o otca, maloletá sa s ním nestretáva formou vopred dohodnutých návštev v Centre pre deti a rodiny H., ale otec chodieval k oknu jej izby a rozpráva sa s ňou. Ak otec príde doobeda, je ešte ako tak triezvy, poobede chodieval pod vplyvom alkoholu. Spočiatku sa s ním maloletá nechcela stretávať, v súčasnosti ho toleruje. Matka maloletú navštívila v Centre pre deti a rodiny H. len jeden krát, pred svojou hospitalizáciou, sú však spolu v pravidelnom telefonickom kontakte. Dňa 02.06.2020 nastúpila matka na pobytové liečenie do psychiatrickej nemocnice v Pezinku, a dňa 17.07.2020 toto liečenie ukončila, pričom podľa vyjadrenia maloletej už odvtedy bola viackrát pod vplyvom alkoholu. Aj ÚPSVaR Piešťany disponuje informáciou z vlastných zdrojov, že matka s otcom požívajú vo veľkej miere alkohol. Na základe uvedeného navrhol kolízny opatrovník napadnuté uznesenie potvrdiť, keďže nepominuli dôvody na jeho nariadenie.

7. K podanému odvolaniu sa vyjadril aj okresný prokurátor, ktorý mal za to, že predmetné rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo vydané dôvodne a v záujme maloletej a je treba ho považovať za zákonné. Poukázal na to, že matka nepreukázala, že dokáže dlhodobo zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloletú (ide najmä o nezodpovedné správanie týkajúce sa požívania alkoholických nápojov), čo platí aj u otca (u neho najmä trestné stíhanie za nebezpečné vyhrážanie vo vzťahu k maloletej a obava maloletej z nezodpovedného správania otca voči nej). Dôvody, uvádzané otcom v odvolaní preto prokurátor nepovažuje za dostatočné pre zrušenie neodkladného opatrenia, pretože aktuálne nedošlo k žiadnej zásadnej zmene pomerov u rodičov maloletej. Navrhol preto, aby odvolací súd napadnuté uznesenie ako správne potvrdil.

8. Krajský súd v Tmave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 2 a § 357 písm. d/ CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je vecne správne.

9. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie v časti nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým maloletú odovzdal do starostlivosti Centra pre deti a rodiny H., so sídlom H., J. XXXX/XX.

10. Pretože odvolací súd v plnom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dostatočné dokazovanie za účelom zistenia skutočného stavu veci, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach správne vyhodnotil a napokon dospel k správnym skutkovým záverom, a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery prvoinštančného súdu vo veci, ktorý vec i správne práve posúdil, preto s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP odvolací súd už iba odkazuje na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie rozhodnutia. Odvolací súd nenachádza žiadny dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvoinštančného súdu odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi, ktorý vo svojom odvolaní neuviedol žiadny relevantný dôvod spôsobilý privodiť zmenu odvolaním napadnutého rozhodnutia.

11. Odvolací súd sa plne stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že v preskúmvanej veci boli splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia v súlade s návrhom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, odbor sociálnych vecí a rodiny, keďže bolo osvedčené, že matka a rovnako ani otec nedokážu v súčasnosti zabezpečiť náležitým spôsobom osobnú starostlivosť o maloletú. Nakoľko osobná starostlivosť ani jedného z rodičov o maloletú v súčasnosti nie je vhodná, a mohla by ohroziť jej zdravý fyzický a psychický vývoj a keďže zároveň niet žiadnej inej vhodnej blízkej osoby, ktorá by sa starostlivosti o maloletú mohla ujať, bolo namieste maloletú urýchlene umiestniť do zariadenia na to určeného, kde jej je poskytnutá náležitá starostlivosť.

12. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, odvolací súd posúdil odvolanie otca ako nedôvodné, keďže tento ani v odvolaní nedokázal presvedčiť súd o vhodnosti výchovného prostredia u matky či otca pre maloletú E. a za uvedenej situácie jediným vhodným riešením naďalej zostáva ústavná starostlivosť poskytovaná maloletej v Centre pre deti a rodiny H.. Preto odvolací súd uznesenie v napadnutom výroku II ako vecne správne v súlade s ustanovením § 387 ods. 2 CSP potvrdil.

13. Senát krajského súdu uvedené uznesenie prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák.č. 233/1995 Z.z., alebo ak ide o rozhodnutie o starostlivosti o maloletého, styk s maloletým alebo inú ako peňažnú povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa štvrtej časti CMP.